

An aerial photograph of a gravel path, overlaid with a semi-transparent teal color. The path is composed of small, light-colored stones and is flanked by darker gravel. The overall image has a textured, granular appearance.

INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER

INTEGRATIONS-
RÅDENES
ARBEJDE OG
UDFORDRINGER

INTEGRATIONS-
RÅDENES
ARBEJDE OG
UDFORDRINGER

INTEGRATIONSRÅDENES ARBEJDE OG UDFORDRINGER

Ligebehandlingsafdelingen, Institut for Menneskerettigheder

Ansvarlig: Afdelingsleder Maria Ventegodt Liisberg

Redaktion: Nanna Margrethe Krusaa og Tarek Hussein

Forfatter: Benedicte Spies

ISBN 978-87-93605-15-2

EAN: 9788793605152

Principlayout: Hedda Bank

Layout og figurer: Tobias Lyng Møving

Forsidefoto: Colourbox

© 2017 Institut for Menneskerettigheder

Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution

Wilders Plads 8k

DK-1403 København K

Tlf. 32 69 88 88

www.menneskeret.dk

Publikationen kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

Vi tilstræber, at vores udgivelser bliver så tilgængelige som muligt. Vi bruger f.eks. store typer, korte linjer, få orddelinger, løs bagkant og stærke kontraster. Vi arbejder på at få flere tilgængelige pdf'er og letlæste resuméer. Læs mere om tilgængelighed på www.menneskeret.dk.

INDHOLD

RESUME	4
SUMMARY	5
1 INTRODUKTION	6
1.1 METODE OG DATAGRUNDLAG	7
2 ORGANISERING OG FOKUSOMRÅDER	8
2.1 FORMANDENS FORANKRING	7
2.2 MEDLEMMER	8
2.3 ØKONOMI	11
2.4 FOKUSOMRÅDER	14
3 INDFLYDELSE, SYNLIGHED OG SAMARBEJDE	18
3.1 INDFLYDELSE PÅ KOMMUNENS INTEGRATIONSPOLITIK	18
3.2 KONTAKT TIL EMBEDSMÆND OG POLITIKERE	19
3.3 SAMARBEJDE MED KOMMUNEN	20
3.4 HØRINGER OG INDFLYDELSE PÅ BESLUTNINGSTAGERE	21
3.5 SYNLIGHED	23
3.6 SAMARBEJDE MED RÅDET FOR ETNISCHE MINORITETER	26
4 KONKLUSION OG ANBEFALINGER	27
4.1 ANBEFALINGER	27

RESUME

Den 21. november 2017 var der valg til kommunalbestyrelserne i hele landet. Det betyder også, at de nykonstituerede bestyrelser har mulighed for at etablere integrationsråd i deres respektive kommuner, mens nuværende integrationsråd kan få forlænget deres mandat for de næste fire år. Institut for Menneskerettigheder har derfor fundet det relevant at foretage en nærmere undersøgelse af de eksisterende integrationsråds arbejde og udfordringer, så kommunalbestyrelserne kan træffe en beslutning på et oplyst grundlag.

Rapporten består først og fremmest af en spørgeskemaundersøgelse som 30 ud af 40 adspurgte integrationsråd har bidraget til og for det andet en håndfuld kvalitative interviews. Undersøgelsen viser overordnet, at integrationsrådene har et godt og tæt samarbejde med kommunalbestyrelserne og embedsværket. De fleste af rådene oplever at blive hørt om kommunale initiativer med betydning for flygtninge og indvandrere. Der er dog et udbredt ønske om at blive inddraget tidligere i processen allerede, når initiativerne

er under udarbejdelse. Derudover er der et udbredt ønske om, at man sikrer, at alle råd har et selvstændigt budget og at der generelt sker en opprioritering af de begrænsede ressourcer, så medlemmerne i højere grad kan realisere de ideer og initiativer, som de har.

Instituttet anbefaler derfor, at integrationsrådene ligestilles med blandt andet ældre- og ligestillingsråd fsva. høringsret, økonomiske forhold og bistand til sekretariatsbetjening. Det anbefales endvidere, at Udlændinge- og Integrationsministeriet opfordrer alle landets kommuner til at tage aktivt stilling til oprettelsen af et integrationsråd i perioden 2018-2022 (se alle anbefalinger på side 27).

SUMMARY

On 21 November 2017, local government elections were carried out throughout Denmark. This means that the newly constituted municipal boards can establish integration councils in their respective municipalities or prolong the mandates of existing councils for four more years. Thus, the Danish Institute for Human Rights found it relevant to conduct a survey of the work and challenges of the existing integration councils, in order to provide the municipal boards with an informed decision-making basis.

The report consists firstly of a questionnaire survey with responses from 30 out of 40 integration councils, and, secondly, of a handful of qualitative interviews. In overall terms, the survey shows that the integration councils have good and close collaborations with the municipal boards and with local government officials. The majority of the councils say that they are being consulted on municipal initiatives of significance for refugees and immigrants. However, there is a general wish to be included in the process earlier; as early as when the initiatives are

under development. Furthermore, there is a general wish for all councils to have independent budgets and for more priority to be given to resources in general, so that council members have a better basis for realising their ideas and initiatives.

The institute therefore recommends that the integration councils are given the same powers as the councils for the elderly and the equality councils with regard to the right to consultation, financial aspects and secretarial assistance. Furthermore, the institute recommends that the Ministry of Immigration and Integration encourage municipalities throughout Denmark to take a position regarding the establishment of integration councils in the period 2018 to 2022 (see all the recommendations on page 27).

KAPITEL 1

INTRODUKTION

Institut for Menneskerettigheder har med denne rapport valgt at se nærmere på de lokale integrationsråd for derved at sætte fokus på og få et overblik over deres gennemslagskraft. Institutet ønsker at give inspiration til de beslutningstagere på kommunalt niveau, der kan forventes at skulle tage stilling til oprettelsen af lokale integrationsråd i forlængelse af kommunalvalget den 21. november 2017. Her skal de nyvalgte kommunalbestyrelser tage stilling til udpegelsen af medlemmer til en række råd og udvalg. Allerede på det konstituerende møde skal kommunalbestyrelsen som følge af lov om kommunernes styrelse fx tage stilling til udpegelsen af medlemmer til handicapråd, der har været lovpligtige siden 2006¹. Det samme gør sig ikke gældende for integrationsrådene, hvor der ikke er en lovhjemlet pligt til at oprette disse.

Med integrationsloven af 1998 overgik ansvaret for integrationsindsatsen fra staten og Dansk Flygtningehjælp til kommunerne. I den forbindelse opstod de første integrationsråd, da kommunerne var forpligtet til at oprette

et sådant såfremt, der blev anmodet skriftligt om det af mindst 50 borgere². I 2004 blev det imidlertid besluttet, at integrationsrådene kun skulle oprettes såfremt kommunerne fandt det nødvendigt. I integrationsloven er der ikke taget stilling til spørgsmålet om rådsmedlemmers ret til diæter, udgiftsgodtgørelse og dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. Integrationsloven sikrer således ikke integrationsrådsmedlemmerne økonomisk kompensation, sådan som det ellers er tilfældet i sammenlignelige råd som handicapråd og ældreråd.

Integrationsrådene som blev oprettet herefter havde først og fremmest en vejledende rolle over for kommunalbestyrelsen i forhold til den lokale integrationsindsats³. Derudover skulle integrationsrådene fungere som omdrejningspunkt for samarbejdet imellem kommunalbestyrelsen og lokale foreninger og initiativer på integrationsområdet⁴. Der er i dag 44 ud af de 98 kommuner, som har valgt at nedsætte et lokalt integrationsråd. Medlemmerne er udpeget for fire år, som følger den kommunale valgperiode.

Medlemmerne repræsenterer enten lokale etniske minoritetsforeninger, arbejdsmarkedets parter, skolebestyrelser eller andre lokale foreninger. Formand og næstformand udpeges af rådet selv, og rådene har en kommunalt ansat sekretær tilknyttet.

Kommunernes oprettelse af integrationsråd beror således på et aktivt tilvalg af den borgerinddragelse og den rådgivning, som integrationsrådene kan danne rammen for. Samtidig må det forventes, at kommunalbestyrelser alene vil vælge at oprette et integrationsråd, hvis det vurderes, at det kan bidrage aktivt til kvalificering af den lokale integrationsindsats.

Der foreligger i øjeblikket ikke nogen nyere undersøgelse af integrationsrådenes gennemslagskraft. Den eneste større undersøgelse om integrationsrådenes forhold er fra 2004 og havde titlen "Integrationsrådenes høringsret og økonomiske midler".⁵ Undersøgelsen blev udarbejdet af Rådet for Etniske Minoriteter og omhandlede alene integrationsrådenes høringsret samt økonomiske midler.

1.1 METODE OG DATAGRUNDLAG

Denne undersøgelse bygger på data fra en spørgeskemaundersøgelse samt fra opfølgende interviews. I spørgeskemaundersøgelsen – udført af TNS Gallup på vegne af instituttet - deltager 30 ud af de i alt 40 adspurgte integrationsråd, som har fået tilsendt spørgeskemaet, svarende til en deltagelsesprocent på 75.

Deltagerne er formænd eller næstformænd, hvis det ikke har været muligt at få svar fra formanden, mens menige medlemmer ikke er repræsenteret i denne undersøgelse. Institutet har truffet dette valg for at sikre deltagernes viden om rådets organisering, historik og arbejdsopgaver.

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen følges op af fem kvalitative interviews, som bidrager med uddybende kommentarer.⁶ Institut for Menneskerettigheder har desuden inddraget Rådet for Etniske Minoriteter (REM) i arbejdet med denne rapport, da rådet bl.a. er nationalt samlingspunkt for de kommunale integrationsråd. Rådet har derfor bidraget med sparring og viden til rapporten og har ligeledes været med til at informere om den kvantitative undersøgelse overfor potentielle respondenter bl.a. på rådets hjemmeside www.rem.dk samt på rådets repræsentantskabsmøde i maj 2016.

I rapporten peger instituttet på udfordringer og muligheder, som medlemmer af integrationsrådene oplever, ligesom instituttet på baggrund af rapporten peger på et antal anbefalinger om oprettelse og udvikling af integrationsråd. Anbefalingerne er baseret på instituttets analyse af de kvantitative og kvalitative data, der er blevet tilvejebragt i forbindelse med rapporten. Det bemærkes i den sammenhæng, at rapportens gennemførelse og resultater alene er instituttets ansvar. Rapportens anbefalinger er således instituttets egne og deles ikke nødvendigvis af de medvirkende i rapporten.

KAPITEL 2

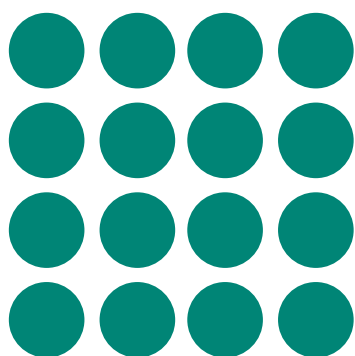
ORGANISERING OG FOKUSOMRÅDER

I dette kapitel præsenteres undersøgelsens resultater vedrørende rådernes organisering herunder formandens forankring, medlemmer, udbytte samt økonomiske vilkår. Dernæst præsenteres rådernes fokusområder og muligheder for at rådgive om flygtninge og indvandreres interesser.

2.1 FORMANDENS FORANKRING

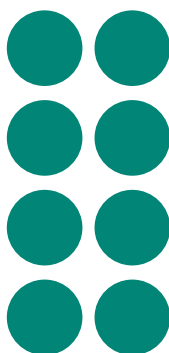
Som det fremgår af figur 1 er ca. halvdelen (16 ud af 30) af formandsposterne i integrationsrådene besat af en person, som repræsenterer en forening. I otte tilfælde er formanden politiker, mens der er udpeget en embedsmand i fire tilfælde. For to råd er formandens forankring uoplyst.

FIGUR 1: HVOR KOMMER FORMANDEN FRA?

16

FORENING

8

POLITIKER

4

EMBEDSMÆND

I de opfølgende kvalitative interviews spørger vi interviewpersonerne ind til, hvilken af funktionerne, de anser som mest hensigtsmæssig for formanden at have. På den ene side kan vi iagttage en bekymring for potentielle interessekonflikter, uigennemsigthed og prægning af kommunal dagsorden, hvis formanden er politiker. Flere af de adspurgte frygter, at dette kan resultere i et mindre uafhængigt og selvstændigt råd. På den anden side er det vigtigt, at formanden har en indsigt og forståelse for den kommunale organisation og struktur, herunder hvordan man bedst bliver hørt. Med disse egenskaber vurderes formanden i højere grad at kunne sikre integrationsrådets gennemslagskraft ved, at integrationsrådets viden omsættes til reel indflydelse i praksis.

Samtidig fremhæver flere af interviewpersonerne også, at det vigtigste for

formanden ikke er hans eller hendes funktion som henholdsvis politiker, embedsmand eller foreningsrepræsentant, men derimod formandens personlige engagement, erfaring og indsigt i de lokale problematikker, herunder en god kontakt med de etniske minoriteters foreninger. Flere nævner også forståelse, anerkendelse og udøvelse af den demokratiske proces som helt centrale formandskompetencer. Derudover er det også vigtigt, at formanden er demokratisk valgt og ikke udpeget fra højere instans.

2.2 MEDLEMMER

Der er ikke fastlagt regler for, hvor mange medlemmer de enkelte integrationsråd skal have. Figur 2 viser, at 12 råd består af 1-10 medlemmer mens 13 råd består af 11-15 medlemmer og fem råd har 16 medlemmer eller flere.

FIGUR 2: HVOR MANGE MEDLEMMER ER DER I INTEGRATIONSRÅDET?

I de efterfølgende interviews betoner flere af interviewpersonerne vigtigheden af mangfoldighed blandt medlemmerne, hvad angår etnicitet og funktion. Således udtrykker flere, at der i integrationsrådet ideelt set er en sammensætning af både repræsentanter for forskellige etniske minoriteter såvel som funktionsgrupper såsom politikere, embedsmænd og foreningsrepræsentanter.

” Vores næstformand sidder i byrådet. Han er rådmand. Det, synes jeg, fungerer godt, for så ved han, hvad der sker der. Og det er ikke sådan, at hans politiske holdning tager over på nogen måde. Han lytter virkelig til os. Rådsmedlemmerne repræsenterer alle sammen forskellige foreninger, og jeg repræsenterer mere det frivillige marked, altså dem, der arbejder frivilligt. På den måde repræsenterer vi jo forskellige ting, og det er en god blanding.

Mangfoldighed på etnicitets- samt funktionsniveau er altså væsentligt for rådets gennemslagskraft ifølge flere af interviewpersonerne, da det sikrer en god kontakt til de forskellige etniske minoriteter og dermed en indsigt i deres situation. Derudover giver det indblik i den politiske proces, som er vigtig for at opnå indflydelse.

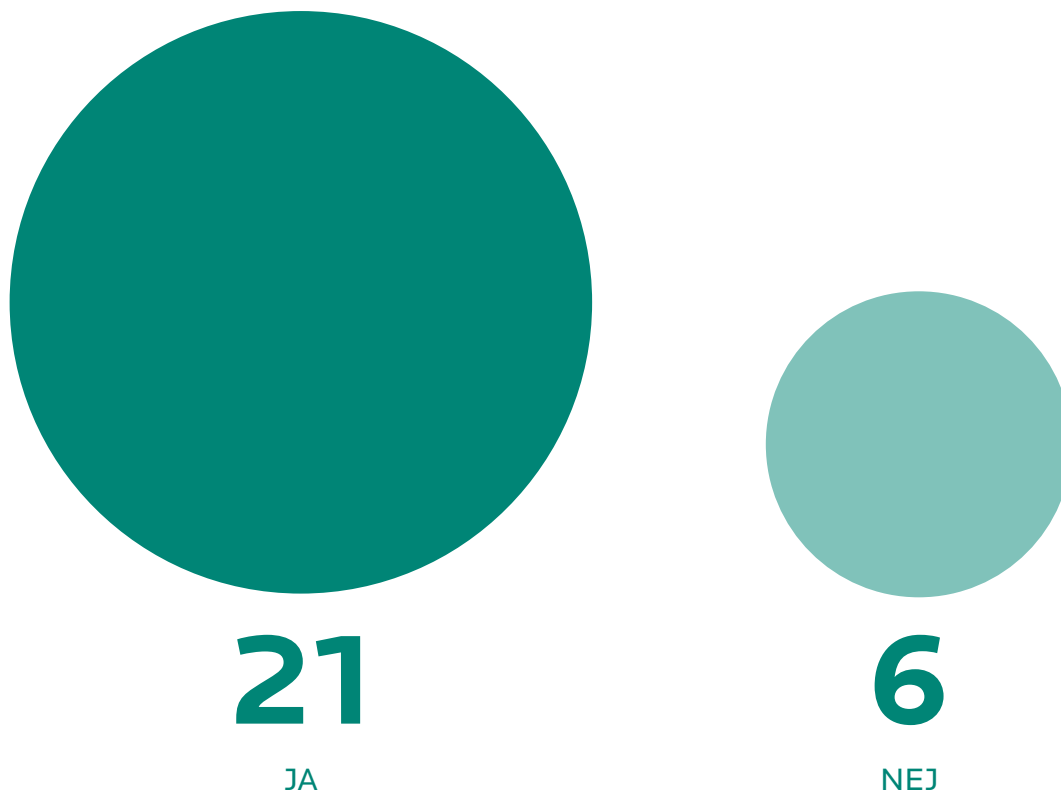
For at sikre at integrationsrådsmedlemmerne er repræsentative i forhold til de lokale etniske minoriteter og integrationsproblematikker, foreslår en af de interviewede at reservere

enkelte pladser til udvalgte nyankomne flygtningegrupper, som kommunen mangler viden om:

” Målgrupperne ændrer sig hele tiden, og når man bliver valgt for fire år, så kan der godt komme nye målgrupper. Det er heller ikke sikkert, at nyankomne har mod på at stille op. Man kan godt ønske sig det, men det er ikke sikkert, det sker. Det er også der, udfordringen ligger, men jeg mener, at man kan sige, at der godt kan være nogle, der er demokratisk valgt, men så kan kommunen sige, at udover dem, så har vi en åbning for folk fra et eller andet land. (...) Formålet er at give stemme til en lille gruppe. Hvis de ikke stiller op, og ikke kan komme igennem en demokratisk proces, hvor kommunen så stadig har brug for den viden, så skal man også være klar til at udpege nogle, der kan snakke dansk, og som repræsenterer de her nationaliteter.

Når kommunalbestyrelsen udpeger de enkelte medlemmer af integrationsrådet for en ny periode, vil det ifølge flere af interviewpersonerne være hensigtsmæssigt at gøre det så repræsentativt som muligt i forhold til etnicitet og funktion samt åbne op for løbende optag af nye medlemmer. Ved at tillade sidstnævnte vil man kunne imødekomme kommunalbestyrelsens behov for rådgivning, der ændrer sig i løbet af valgperioden i det tilfælde, at nye etniske minoritetsgrupper kommer til.

FIGUR 3: HAR INTEGRATIONSRÅDET ET SELVSTÆNDIGT BUDGET?

Hvad angår medlemmers oplevelse af at opnå ny viden om de lokale integrationsudfordringer og indsatser gennem arbejdet i integrationsrådet, svarer 17/30, at det sker "ofte", mens 12/30 svarer, at det sker "af og til" og kun 1/30 svarer, at det "aldrig" sker. Svarene ser instituttet som en indikator for, at integrationsrådsmedlemmerne rent faktisk oplever integrationsrådene som et fora, hvor der deles ny viden om lokale udfordringer og indsatser.

2.3 ØKONOMI

Som det fremgår af figur 3 har de fleste integrationsråd et selvstændigt budget. Det gælder helt præcist 21, mens 6 svarer, at de ikke har et selvstændigt budget. I tre tilfælde er det uoplyst hvorvidt rådene har et selvstændigt budget.

I de råd, der pt. ikke har et selvstændigt budget, udtrykker de interviewede personer et ønske

om at få det i fremtiden. Det begrundes med, at det vil optimere arbejdsgangen i rådet, som samtidig vil få et større ansvar. Det forventes at skabe en god cirkel, da mere selvstændighed og ansvar vil muliggøre et større fokus på rådets primære arbejde med rådgivning og oplysning og således skabe flere resultater. Det vil virke motiverende på rådets medlemmer, som via indflydelse, råderum og ansvar i højere grad vil føle sig forpligtede i rådets arbejde.

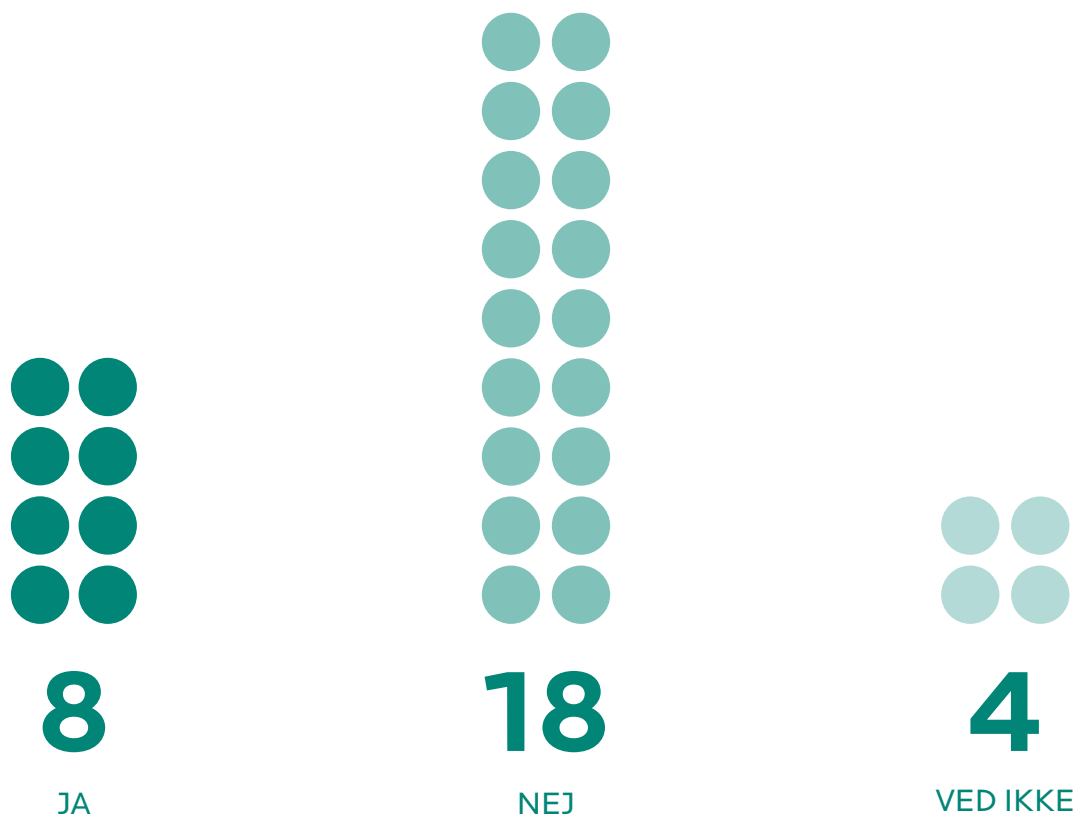
Generelt udtrykker flere af de interviewede personer et ønske om en opprioritering af rådets budget med henvisning til den sammenhæng, som de antager, der er mellem investering og output. Som det er nu, oplever flere en uoverkommelig diskrepans i forhold til, hvad der forventes af integrationsrådet, og hvad rådet rent faktisk magter ud fra det budget, der bliver stillet til rådighed. De oplever det lave budget som begrænsende i den forstand, at medlemmernes gode ideer ikke kan realiseres pga. manglende økonomiske midler:

” Hvis integrationsrådet havde større økonomi, kunne det igangsætte nogle af medlemmernes mange interessante ideer. Men det er svært, når du kommer med nogle projekter, og det så bare falder sammen, fordi der ikke er penge til det, eller fordi det skal godkendes af et kommunalt system. Så dør den hurtigt der. (...) Alt det her, det kører på frivillige. (...) Det kræver penge og ressourcer. (...) En ting er, at jeg sidder

i integrationsrådet og holder møder. Noget andet er, at jeg skal tage til eksterne møder og udvalgsarbejde. At bidrage til at tingene kan rulle, kræver mange timer og ressourcer. Det kræver økonomi. Hvis du skal gøre det på frivillig basis, så dør man altså. Der er ingen mennesker, der kan klare sig uden en bæredygtig økonomi.

Flere af de adspurgte udtrykker i forlængelse heraf, at det er en klar kilde til frustration blandt rådsmedlemmerne, og det vanskeliggør en fortsat motivation, som i sidste ende er afgørende for, at integrationsrådet kan fastholde sine medlemmer. I forlængelse heraf nævner flere også, at økonomisk godtgørelse af medlemmerne vil være hensigtsmæssigt. Der er en klar enighed om, at integrationsrådene drives af ildsjæle med et stort personligt engagement, og dette ønskes videreført i fremtiden. For at kunne opretholde engagementet pointerer flere dog, at medlemmerne som minimum må have ret til kompensation for udgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Flere af de adspurgte vurderer derfor, at økonomisk godtgørelse og et honorar til rådets medlemmer vil gøre det nemmere at rekruttere og fastholde kvalificerede rådsmedlemmer. Ifølge spørgeskemaundersøgelsen modtages der godtgørelse i otte af rådene, hvor 18 af rådene svare, at dette ikke er tilfældet. I fire råd er det uoplyst hvorvidt der modtages godtgørelse. (se figur 4 på side 12).

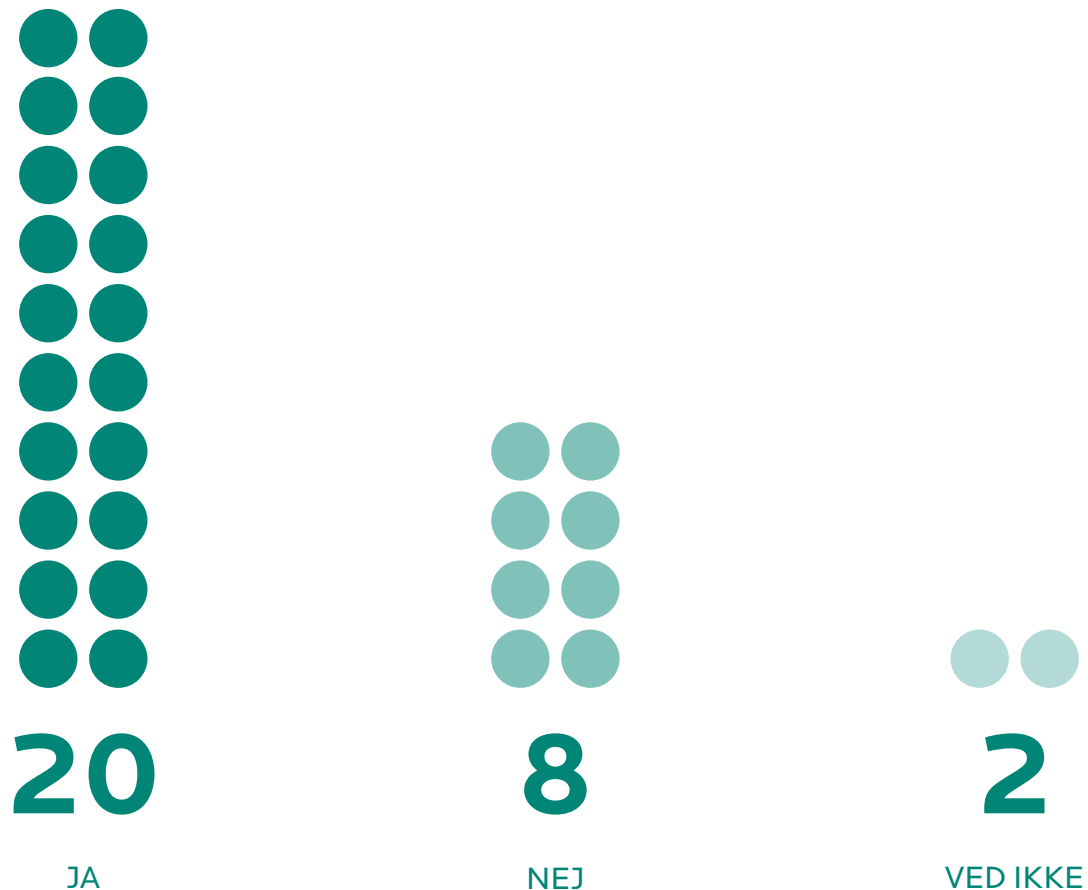
FIGUR 4: MODTAGER INTEGRATIONSRÅDETS MEDLEMMER ØKONOMISK GODTGØRELSE (DIÆTER OSV.)?

Integrationsloven som den er i dag sikrer ikke økonomisk godtgørelse eller diæter til integrationsrådsmedlemmerne, og denne undersøgelse viser, at det udgør en bekymrende udfordring sammen med et generelt lavt budget i forhold til integrationsrådenes gennemslagskraft. Den manglende prioritering af

integrationsrådene har ikke alene konsekvenser for udfoldelsen af rådets enkelte aktiviteter. Der er desuden risiko for, at det mindsker rådets mulighed for at skabe indflydelse, og som konsekvens heraf risikerer integrationsrådene at miste kvalificerede medlemmer og at få svært ved at rekruttere nye.

FIGUR 5: ER INTEGRATIONSRÅDET I STAND TIL AT RÅDEGIVE KOMMUNAL BESTYRELSEN OM ALLE LOKALE FLYGTNINGE- OG INDVANDRERGRUPPERS INTERESSER OG BEHOV?

2.4 FOKUSOMRÅDER

Figur 5 viser, at størstedelen af respondenterne fra spørgeskemaundersøgelsen vurderer, at integrationsrådene er i stand til at rådgive kommunalbestyrelsen om alle lokale flygtninge- og indvandrergruppers interesser og behov. 20 ud af 30 råd mener således, at integrationsrådene er i stand til at rådgive

om alle lokale flygtninge- og indvandrergruppers interesser og behov, mens 8 ud af 30 vurderer, at det ikke er tilfældet. Endelig er der 2 respondenter, som ikke kan svare på spørgsmålet. Interviewpersoner i undersøgelsen giver endvidere udtryk for, at de allerede nu er i stand til at rådgive kommunen om de målgrupper, den efterspørger vejledning om.

I et par tilfælde peges der dog på, at det pågældende råd mangler mere kendskab til nyankomne flygtninge fra Syrien. Af samme grund planlægges et samarbejde med de syriske foreninger, der allerede eksisterer i lokalområdet. Det skal dog understreges, at disse lokale integrationsråd ikke endnu er blevet spurgt til råds af kommunen om denne gruppe, men at det er formændenes vurdering, at dette kunne komme på tale i fremtiden.

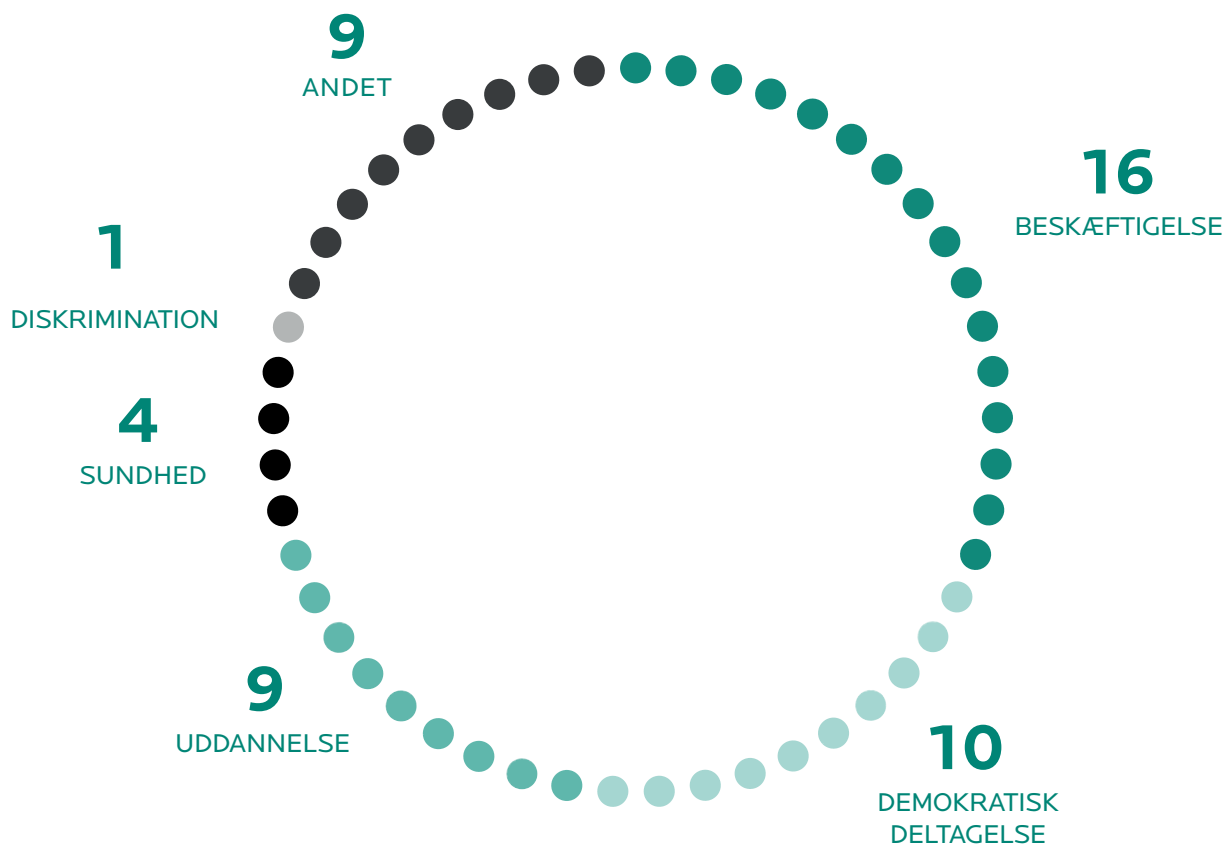
Det manglende kendskab dækker i disse tilfælde derfor ikke over en aktuel, men snarere fremtidig udfordring, og skal forstås som rådets interne vurdering af, hvor det skal rette sin indsats hen for at være på forkant med kommunens behov for rådgivning. I forlængelse heraf gives der også udtryk for, at der er andre målgrupper af etniske minoriteter, der kun er sparsomt kendskab til. Fordi disse grupper imidlertid typisk er velintegrerede, har der ikke været noget behov fra kommunens side for at blive rådgivet i forhold til selvsamme grupper. Det manglende kendskab har derfor ikke udgjort noget reelt problem for rådene, men for at gøre rådene så repræsentative som muligt og få mere viden, kunne interviewpersonerne dog godt ønske sig, at disse etniske minoriteter også bliver en del af rådet. På et opfølgende spørgsmål til de integrationsråd, som har angivet ikke at være i stand til at dække "alle gruppers interesser og behov", beskriver flere af disse respondenter, at der mangler viden om specifikke flygtningegrupper fra fx Syrien, Bhutan og Myanmar, idet disse ikke er repræsenteret i integrationsrådet.

Et enkelt integrationsråd angiver, at de mangler viden om "kvinders forhold", eftersom der ikke er kvinder med etnisk minoritetsbaggrund repræsenteret i rådet.

I forhold til rådernes administrative placering er 22 af rådene placeret i tilknytning til beskæftigelsesområdet i form af f.eks. jobcentre eller beskæftigelsesforvaltning. Herudover er der enkelte integrationsråd, som "kultur og fritid", "sundhed" og "socialforvaltningen". Blandt de adspurgte i den kvalitative del af undersøgelsen er der delte meninger om, hvor integrationsrådet ideelt set bør være administrativt placeret. Flere udtrykker dog tilfredshed med, at rådet er placeret i beskæftigelsesforvaltningen eller jobcentret, da dette afspejler myndighedernes fokus i integrationsindsatsen.

Som det fremgår af figur 6, er det over halvdelen (16/30) der svarer, at de har haft fokus på "beskæftigelse" i løbet af det seneste år, mens 10/30 har beskæftiget sig med spørgsmål om demokratisk deltagelse. Endelig har 9/30 haft "uddannelse" på dagsordenen, mens kun 4/30 svarer at have beskæftiget sig med "sundhed" og kun 1/30 har beskæftiget sig med "diskrimination". De 9 som har svaret, at de har beskæftiget sig med "andet", har uddybet, at dette bl.a. dækker over emner som flygtninge, kriminalitet, børn, unge og skoleområdet samt om ældre- og fritidsspørgsmål.

FIGUR 6: HVILKE NEDENSTÅENDE OMRÅDER, HAR INTEGRATIONSRÅDET BESKÆFTIGET SIG MEST MED I DE SENESTE ÅR? (VÆLG MAKS 2)

Dette spørgsmål følges der op på i den kvalitative undersøgelse, hvor instituttet spørger ind til, hvad eller hvem der bestemmer, hvilke områder integrationsrådene fokuserer på. Her tegner der sig et billede af, at rådernes indsatsområder ofte afgøres ud fra de

ønsker og det fokus, som kommunalbestyrelsen lægger for dagen. I forlængelse heraf efterspørger de fleste interviewpersoner mere medbestemmelse og indflydelse på, hvor fokus skal lægges, så der er gensidig forståelse for kommunens mål.

Dette begrundes af interviewpersonerne med, at mere medbestemmelse blandt integrationsrådsmedlemmerne vil muliggøre, at rådene kan tilrettelægge deres rådgivningsarbejde med udgangspunkt i den lokale virkelighed og dermed skræddersy og optimere deres indsats. Der er dog en person, som udtrykker tilfredshed med måden, hvorpå fokusområder fastlægges i det pågældende integrationsråd. Dette råd høres i forhold til forskellige områder fastsat af kommunen, men herudover er det op til rådet selv at definere og vurdere, hvor fokus lægges.

” Vores integrationspolitik er delt op i forskellige faser. Den er delt op i: en god start på livet, altså småbørn, et sundt og aktivt liv, skole og så ældre og handicappede. Der er vi så delt ind i fire forskellige arbejdsgrupper. Så vi har faktisk hele tiden fokus på alle områder, så hver gang vi har møde, så er der altid sat en halv time til en time af til, at man mødes i arbejdsgrupperne i forhold til de her områder.

I dette integrationsråd er der altså en stor grad af frihed, ansvar og indflydelse. Ud over vidensdeling blandt medlemmerne internt i rådet, sørger grupperne for ved hvert møde for at lave eksempelvis workshops, undersøgelser og opsøgende arbejde. Dette sikrer dels, at flest mulige aspekter omkring integration dækkes og dermed får den opmærksomhed, de kræver.

Dels muliggør det en tidlig og fortløbende indsats, som igen er med til at sikre rådets gennemslagskraft. Lignende praksis kan man også se i et andet råd, hvor fokus er bestemt af høringsvar fra kommunalbestyrelsen samt af temaer, som integrationsrådsmedlemmerne selv vælger at fokusere på ud fra deres vurdering af, hvilke lokale udfordringer der er.

KAPITEL 3

INDFLYDELSE, SYNLIGHED OG SAMARBEJDE

I dette kapitel præsenteres integrationsrådenes eksterne gennemslagskraft herunder rådernes indflydelse, samarbejdspartnere og synlighed.

3.1 INDFLYDELSE PÅ KOMMUNENS INTEGRATIONSPOLITIK

Ligesom det ikke er lovpligtigt for kommunerne at oprette et integrationsråd, er det heller ikke lovpligtigt at udarbejde en integrationspolitik. En integrationspolitik kan dog betragtes som et relevant arbejdsredskab for kommunerne, der også er med til at synliggøre konkrete tiltag og fokusområder over for borgerne.

Undersøgelsen viser, at der er udarbejdet en integrationspolitik i 22 af de 30 kommuner, som er repræsenteret i undersøgelsen. Hertil kommer, at 1 kommune har vedtaget, at der skal udarbejdes en integrationspolitik, mens 5 integrationsråd har svaret "ved ikke" på spørgsmålet. Alene én respondent har svaret, at "der ikke er aktuelle planer om at udarbejde en integrationspolitik", mens den sidste respondent har tilkendegivet, at der i den pågældende kommune er truffet beslutning om ikke at udarbejde en

integrationspolitik. I de efterfølgende interviews spørges der ind til, hvordan interviewpersonerne mener, at de bedst muligt får indflydelse på udarbejdelsen af den lokale integrationspolitik og de lokale integrationstiltag. Hertil svares der bl.a., at det er afgørende med løbende orientering fra de politiske udvalg og forvaltninger i forhold til integrationsrådenes fokus. På den måde kan rådet bedre målrette og forbedre muligheden for indflydelse på den lokale integrationspolitik og de lokale tiltag.

” (...) hvis der var nogle løbende orienteringer om, hvad der er på tegnebrættet for den kommende politiske periode, så kan man som integrationsråd markere 'Det her vil vi gerne have sat til høring fx. Fordi (...) vi lever meget af at få det serveret for os, men hvis vi ikke ved, at der er noget, der kommer, så kan vi heller ikke bede om at få det serveret. Så det er mere orientering om, hvad der er på tegnebrættet. Og så tror jeg bare, at det er i vores bevidsthed, at vi skal sættes i høring.

En anden interviewperson nævner ligeledes, at rådsmedlemmerne selv skal være proaktive i forhold til at få kendskab til det kommunale fokus på integration. Fx ved at invitere de kommunale politikere ind for at høre, hvad deres vision er på integrationsområdet, men også ved selv at overvære byrådsmøder. Det fremmer også indsigten i den politiske proces og giver integrationsrådsmedlemmerne bedre mulighed for at kunne begå sig i forhold til kommunalbestyrelsen. Dermed øger de deres chance for at opnå indflydelse.

3.2 KONTAKT TIL EMBEDSMÆND OG POLITIKERE

De enkelte kommunalbestyrelser kan udpege embedsmænd til varetagelsen af kontakten med integrationsrådet, hvilket i praksis gør sig gældende i 25 af rådene og dermed et stort flertal. I halvdelen (15 ud af 30) af de adspurgte integrationsråd har kommunalbestyrelsen også udpeget politikere med ansvaret for kontakten til de respektive råd.

Besvarelserne giver et indtryk af, at der i de medvirkende integrationsråd er god kontakt til embedsmandsniveauet, mens den faste og strukturerede kontakt til det politiske niveau i form af konkrete kontaktpersoner i kommunalbestyrelsen er begrænset til kun halvdelen af rådene.

De fleste interviewpersoner fra den kvalitative del af undersøgelsen anser det desuden som

vigtigt, at der internt i rådet er udpeget medlemmer, som tager sig af kontakten med de politiske udvalg, og at denne kontakt desuden er fast struktureret. I ét af de råd, hvor der ikke er udpeget medlemmer med ansvar for at varetage kontakten med de politiske udvalg, anser interviewpersonen dette som en svaghed i rådet, der mindsker dets mulighed for indflydelse.

Et løbende fast struktureret samarbejde, der omfatter deltagelse i udvalgs møder og udvalgenes orientering om det fremadrettede kommunale integrationsfokus, udtrykkes at ville muliggøre, at ansvarspersoner får et mere detaljeret indblik i både det enkelte udvalgsområde, og hvordan dette administreres. Dette er afgørende i forhold til at forstå, hvordan rådet bedst kan vejlede og i forlængelse heraf også, hvordan det skaber mest indflydelse:

” Hvor stor indflydelse kan man have i et så stort apparat, og hvordan kan man blive hørt i en så stor organisation. Det kræver erfaring. (...) Der går lang tid før nye medlemmer forstår, hvad det er for en organisation, de skal rådgive. (...) Hvordan arbejder man i en kommunalbestyrelse, i udvalg, og hvordan arbejder man med beslutningsprocesser i kommunen. Hvor kan man påvirke mest?

3.3 SAMARBEJDE MED KOMMUNEN

Overvejende opleves samarbejdet mellem integrationsrådene og kommunalbestyrelserne positivt, hvilket kommer til udtryk ved, at 24 ud af de 30 råd finder samarbejdet "meget" eller "overvejende" tilfredsstillende mens hele 28 råd finder sekretariatsbetjeningen "meget" eller "overvejende" tilfredsstillende.

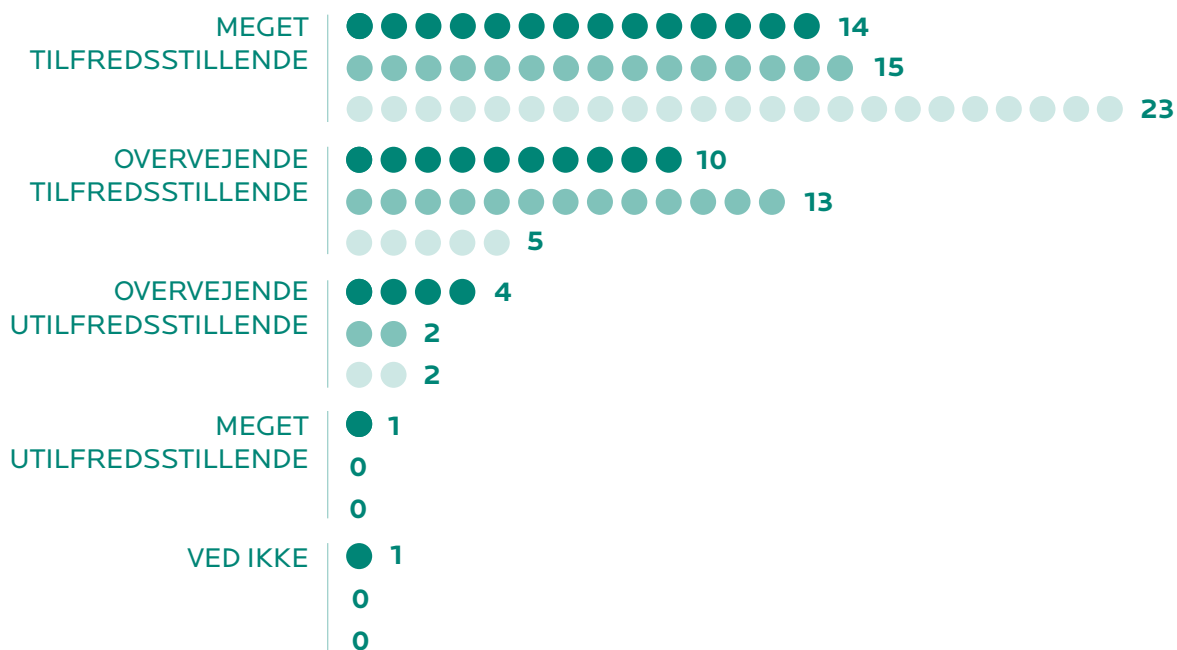
Den kvalitative del af undersøgelsen viser ligeledes en overvejende tilfredshed med samarbejdet, om end der også er nogle interviewpersoner, der er mere forbeholdne.

En de adspurgte efterlyser eksempelvis et tættere samarbejde med politikerne:

” Jeg synes, vi skal have mere samarbejde fx faste halvårslige møder med kommunalbestyrelsen, hvor dagsordenen er lagt efter vores hidtidige aktiviteter, men også efter de områder, hvor kommunalbestyrelsen ønsker rådgivning fremadrettet. (...) Kommunen skal forvente noget af os, men også give os lidt mere ansvar og inddrage os i beslutningsprocessen.

FIGUR 7: HVORDAN VURDERES SAMARBEJDET?

- Samarbejdet mellem integrationsrådet og Kommunalbestyrelsen (Politikerne)
- Det indbyrdes samarbejde mellem integrationsrådene
- Sekretariatsbetjeningen

En anden udtrykker ønske om, at medlemmerne inviteres med til kommunalbestyrelsesmøder, og at integrationsrådet inddrages tidligere i processen. Det vil starte en god cirkel, idet rådsmedlemmerne vil få en større ansvarsfølelse og forpligtelse, hvilket vil øge chancen for et mere effektivt råd, som kan levere deres rådgivning, inden beslutningerne træffes. Et tættere og styrket samarbejde vil også give medlemmerne en bedre forståelse for, hvordan kommunalbestyrelsen arbejder:

” Jo mere man har kendskab til kommunalbestyrelsens virkelighed, jo lettere vil man også acceptere, at det ikke er alt, man kan få igennem. Det kræver selvfølgelig, at medlemmerne bruger tid på at forstå systemet. Mange gange springer man processen over og vil gå direkte til resultatet. Det giver problemer. Ligesom med matematik, så spørger læreren også, hvor dine mellemregninger er. Sådan er det også her, for man vil gerne springe hele processen over og gå direkte til resultatet, og så forstår man ikke, hvorfor det ikke sker på den og den måde. Men der skal også være en mellemregning, måden man præsenterer tingene på. Nogle gange kører tingene af sporet. Beslutninger bliver truffet i byrådet, så kommer det til medlemmerne, og så vil man rådgive, men processen er jo allerede kørt.

Med indsigt i kommunalbestyrelsens arbejdsgang vil integrationsrådet derfor bedre kunne målrette dets arbejde og øge dets gennemslagskraft.

3.4 HØRINGER OG INDFLYDELSE PÅ BESLUTNINGSTAGERE

Undersøgelsen viser, at integrationsrådene i høj grad oplever at blive hørt om kommunale initiativer med betydning for flygtninge og indvandrere. Hele 28 ud af de 30 råd har angivet, at de "ofte" eller "af og til" bliver hørt, hvilket også var konklusionen i Rådet for Etniske Minoriteters undersøgelse fra 2004. Ser man på oplevelsen af "indflydelse på beslutninger i kommunen" vurderer 20 råd, at de har en "stor" eller "nogen" indflydelse, imens 10 råd finder, at de har en "lille" eller "ingen" indflydelse (se figur 8-9).

Blandt interviewpersonerne er oplevelsen af integrationsrådenes reelle indflydelse meget varierende. Fx fortæller en af interviewpersonerne, at rådets største succeser anses for at være de høringssvar, rådet leverer til kommunen, som siden er implementeret i kommunens integrationstiltag, og at samme råd oplever at have haft stor indflydelse på integrationspolitikken i den pågældende kommune. En anden af de interviewede oplever også, at integrationsrådet har indflydelse på kommunale beslutninger, men i modsætning til førstnævnte, oplever denne interviewperson, at integrationsrådet bedst kan få indflydelse tidligere i arbejdsprocessen:

” Man skal være proaktiv. Man skal tage det, før kommunen er færdig med at udarbejde en handleplan. Høringssvar kommer man ikke langt med. Integrationsrådets medlemmer skal selv være aktive. Integrationsrådene har en magt som ingen andre har: den magt, at de altid kan kontakte en embedsmand i kommunerne og sige: 'Vi vil gerne høre noget fra dit område. Kan du komme til integrationsrådet og lave en præsentation til os og fortælle, hvad der rør sig inden for dit område?' Så kan vi spørge til hvilke udfordringer, der er på det pågældende område i forhold til etniske minoriteter, og hvordan embedsmændene kan bruge os. Vi skal opfordre og udfordre dem, sådan at de tænker os ind i processen. (...) Det er dig, som skal kontakte dem.

FIGUR 9: HVORDAN VIL DU VURDERE DEN INDFLYDELSE INTEGRATIONSRÅDET HAR PÅ BESLUTNINGER I KOMMUNEN?

Nogle af interviewpersonerne oplever altså, at det er afgørende, at integrationsrådets medlemmer er på forkant med den kommunale integrationsindsats og tilrettelægger deres arbejde efter den.

Det er nemlig igennem det opsøgende arbejde, integrationsrådet ifølge sidstnævnte interviewperson kan udnytte dets mandat og skabe indflydelse. Af samme grund anser han integrationsrådet for at have et stort potentiale. Ud over en forståelse af den afgørende proaktive rolle, skal integrationsrådsmedlemmerne ligeledes have forståelse for og indsigt i den kommunale organisationsstruktur, og hvordan man begår sig i kommunalt regi. Erfaring med, hvordan man bedst omsætter den viden til at skabe indflydelse i praksis, er værdifuld viden, som de forskellige råd bør dele mellem sig. Af samme grund efterspørger samme interviewperson afsættelse af ressourcer til vidensdeling rådene imellem og i forlængelse heraf en generel kompetenceudvikling af rådsmedlemmerne.

En tredje interviewperson deler oplevelsen af, at for sen inddragelse af integrationsrådet mindsker muligheden for indflydelse. Den nuværende manglende formelle høringsret gør, at kommunen ofte slet ikke sender sager i høring i dette integrationsråd. Her er der altså en oplevelse af tilfældig eller ligefrem manglende inddragelse af integrationsrådet i relevante sager, som rådet først hører om, når

behandlingen af sagerne sendes ud til orientering af rådet, efter de er færdigbehandlet. I de tilfælde, hvor integrationsrådet rent faktisk høres, får rådet til gengæld ikke nogen efterfølgende feedback på deres høringssvar, hvilket interviewpersonen oplever som utilfredsstillende.

Endelig giver en fjerde af de interviewede udtryk for, at integrationsrådets indflydelse i praksis er begrænset. Der er en oplevelse af manglende inddragelse fra kommunens side, og at integrationsrådet ikke bliver tilstrækkeligt hørt. Af samme grund efterspørger en formel høringsret, og ligeledes at rådet får mere ansvar og inddrages mere fx gennem invitationer til konferencer og oplysningsarrangementer. Hvor meget reel indflydelse det enkelte integrationsråd opleves at have, varierer altså meget fra råd til råd, og det gør ligeledes opfattelsen af, hvor og hvordan rådet bedst kan opnå indflydelse. Fælles for de interviewede synes dog at være, at tidlig inddragelse af integrationsrådet er afgørende sammen med en tæt kontakt til kommunalbestyrelsen. Sammenholder man det med svarene fra spørgeskemaundersøgelsen må man konkludere, at langt størstedelen af de medvirkende integrationsråd oplever at blive inddraget, hørt og dermed også have indflydelse på beslutninger i kommunen.

3.5 SYNLIGHED

Det følger af integrationslovens § 42, stk. 2, at integrationsrådenes vejledende udtalelser

skal offentliggøres. I undersøgelsen svarer 19 "ja" til spørgsmålet om, hvorvidt deres udtalelser bliver offentliggjort mens 8 svarer "nej" og 3 svarer "ved ikke". Det kan altså konstateres, at en række kommuner ikke lever op til den lovfæstede pligt om at offentliggøre integrationsrådenes udtalelser.

Blandt de interviewede gives der udtryk for en oplevelse af, at rådets synlighed og kendskab til rådet i lokalsamfundet er afgørende for ikke alene det lokale integrationsråds gennemslagskraft, men også for den lokale integrationsindsats som helhed. En af de interviewede henviser i denne forbindelse til, at synlighed omkring rådet er med til at fremme "hverdagsintegrationen" blandt borgere i kommunen:

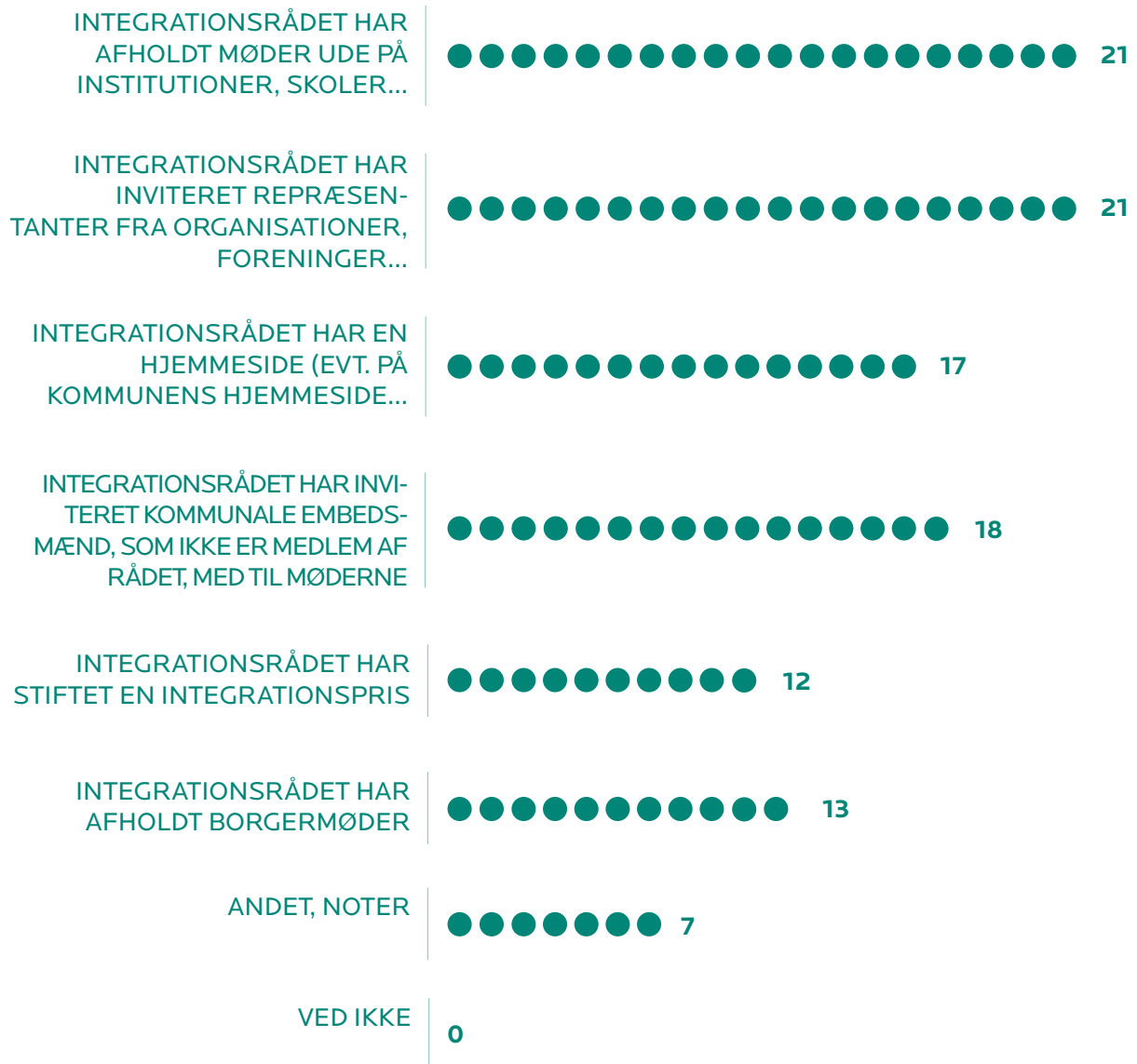
” Kendskab giver venskab. (...) Ved helt lavpraktisk at skabe synlighed og kontakt mellem de etniske minoriteter og den danske majoritetsbefolkning i hverdagen får begge grupper et bedre kendskab til hinanden og ser hinanden som medmennesker og medborgere. Dermed bygges der bro, som faciliterer forståelse, og som er afgørende for et godt integrationssamarbejde.

Hvad angår de metoder, integrationsrådene anvender til at skabe synlighed og kontakter lokalt, viser undersøgelsen, at ganske mange sætter nye tiltag og aktiviteter i gang for at

skabe opmærksomhed om integrationsrådets arbejde og eksistens. Flertallet af integrationsråd (21/30) har afholdt rådsmøder ude i byen, fx på skoler, flygtningecentre eller lignende, ligesom flertallet også inviterer relevante civilsamfundsaktører (21/30) eller kommunale embedsmænd (18/30) med til rådsmøder. Hvad angår den eksterne kommunikation har flertallet (17/30) en hjemmeside, mens mere end en tredjedel afholder mere ressourcekrævende eksterne aktiviteter såsom uddeling af en integrationspris (12/30) eller afholdelse af egentlige borgermøder (13/30). integrationspris (12/30) eller afholdelse af egentlige borgermøder (13/30). (Se figur 10 på s. 24).

Blandt interviewpersonerne er der bred enighed om, at særligt aktiviteter, der bygger på rådsmedlemmernes personlige fremmøde er afgørende for rådets synliggørelse og kontaktskabelse og fastholdelse af kontakter på den længere bane. Alle de adspurgte anerkender altså integrationsrådenes eget ansvar omkring afholdelse af aktiviteter. Der er til gengæld delte meninger omkring, hvorvidt der er ressourcer nok til at understøtte disse synlighedstiltag. Således giver flere af interviewpersonerne udtryk for, at knappe ressourcer og tidsmangel er en udfordring i forhold til at skabe og opretholde synlighed og kontakter.

FIGUR 10: PÅ HVILKE AF NEDENSTÅENDE OMRÅDER HAR INTEGRATIONSRÅDET SØGT AT SKABE SYNLIGHED OG KONTAKTER? GERNE FLERE SVAR

Et synligt integrationsråd, der formår at skabe kontakter og bygge bro, kan således starte en positiv cirkel. Gennem afholdelse af relevante og vedkommende aktiviteter kan man øge den lokale interesse for rådet. Som resultat vil flere medborgere engagere sig indadtil i rådet, men også udadtil i lokalsamfundet, lyder synspunktet. Omvendt vil et integrationsråd, som ikke er kendt blandt borgerne i lokalsamfundet, have sværere ved at legitimere denne rolle som brobygger. Rollen som brobygger er nemlig betinget af tillid fra de involverede parter, og forud herfor må nødvendigvis gå et positivt kendskab til rådet.

3.6 SAMARBEJDE MED RÅDET FOR ETNISKE MINORITETER

Af svarene fremgår det, at en stor del (17/30) har et godt kendskab til Rådet for Etniske Minoriteters (REM) arbejde, mens resten giver udtryk for, at have "noget" eller "overfladisk" kendskab til rådets arbejde. Samtidig giver et flertal (19/30) udtryk for, at REM i "høj" eller "nogen grad" understøtter arbejdet i de lokale råd.

Dette billede gør sig også gældende i de kvalitative interviews, hvor de interviewede personer udtrykker anerkendelse for REM's nuværende arbejde i forhold til understøttelse af de lokale integrationsråd gennem deres udsendelse af materiale og ved afholdelse af det årlige møde med repræsentanterne for integrationsrådene. Flere udtrykker dog også et ønske om at opprioritere dette arbejde ved at afsætte flere ressourcer til REM. Som det er nu, mener flere af interviewpersonerne, at der ikke er

nok midler til, at Rådet for Etniske Minoriteter kan kompetenceudvikle og vidensdele. Begge ting er noget, de lokale integrationsråd efterspørger. En af interviewpersonerne, som også sidder i Rådet for Etniske Minoriteter, uddyber:

” Vi [Rådet for Etniske Minoriteter] har ikke nogen ressourcer, så vi kan komme ud til integrationsrådene og hjælpe dem med kompetence-udvikling eller vidensdeling. (...) Hvis vi havde et stærkt sekretariat, så kunne vi sige, at to af de ansatte skulle stå decideret for at kontakte integrationsrådene, opsamle viden om, hvad der foregår i integrations-rådene, eller sætte nogle emner op til integrationsrådene og pege på, hvad vi skulle diskutere med ministeren og modtage de enkelte råds svar og bud. Så ville der være en kommunikationskanal, der er åben.

Flere interviewpersoner foreslår, at REM afholder kvartalsmøder med de lokale integrationsråd for derved at understøtte og sikre en løbende videns- og kompetenceudvikling. En person foreslår også, at den årlige rapport, som de lokale integrationsråd afleverer til REM, gøres halvårlig, således at sidstnævnte kan give en mere løbende feedback til de lokale integrationsråd og herudfra i samspil tilrettelægge den fremtidige strategi. Dette sammen med en fast kommunikationsstruktur nævnes som eksempler på, hvad der kan tænkes at sikre mere kontinuitet og effektivitet i arbejdet parterne imellem.

KAPITEL 4

KONKLUSION OG ANBEFALINGER

Det er vanskeligt at drage entydige konklusioner om integrationsrådenes gennemslagskraft, da vilkårene opleves ganske forskelligt, som denne rapport illustrerer. Det kan hænge sammen med, at vilkårene for integrationsrådene er meget forskellige bl.a. som følge af, at der ikke er en klar juridisk ramme for integrationsrådenes virksomhed. Når det er sagt, viser rapporten, at det alligevel er muligt at pege på nogle overordnede tendenser om integrationsrådenes fokusområder og deres gennemslagskraft samt på nogle anbefalinger, som kan være med til at styrke de lokale integrationsråd fremadrettet.

Hvad angår integrationsrådenes organisering kan man ud fra nærværende undersøgelse konkludere, at integrationsrådenes gennemslagskraft opleves som størst i de råd, hvor medlemssammensætningen er præget af mangfoldighed på etnicitets- og funktionsniveau (består rådet fx af både foreningsfolk, politikere og embedsmænd). Det sikrer, at rådet har den nødvendige viden om de lokale integrationsproblematikker. Med denne mangfoldighed kan integrationsrådet lettere omsætte dets viden i praksis, såfremt der

også er dels et godt kendskab til den politiske proces, herunder vigtigheden af en proaktiv indsats, og dels en god kontakt til det etniske bagland, politikere og embedsværket.

Rapporten peger desuden på, at den menneskelige kapital er grundstenen i de frivillige integrationsråd. Flere af de interviewede fremhæver et synligt integrationsråd, som kan skabe kontakter og vedligeholde dem, som helt centralt i forhold til integrationsrådenes gennemslagskraft, fordi rådene skal fungere som brobyggere mellem kommunalbestyrelsen og de etniske minoriteter.

4.1 ANBEFALINGER

Instituttet har på baggrund af rapportens resultater valgt at rette følgende anbefalinger til henholdsvis kommunalbestyrelserne samt Udlændinge- og Integrationsministeriet, som har det overordnede ansvar for integrationsindsatsen. På statsligt niveau rådgives udlændinge- og integrationsministeren af Rådet for Etniske Minoriteter, der bl.a. består af medlemmer fra de lokale integrationsråd. På baggrund af rapporten anbefaler Institut for Menneskerettigheder:

ANBEFALINGER PÅ STATS�IGT NIVEAU

- At Udlændinge- og Integrationsministeriet i højere grad lægger vægt på at udbrede god praksis for oprettelse og udvikling af integrationsråd. Konkret anbefaler instituttet, at Styrelsen for Integration og International Rekruttering afholder netværksmøder om god praksis for integrationsråd i forlængelse af kommunalvalget 2017 samt opretter en elektronisk netværksportal for integrationsråd med inspiration fra Socialstyrelsens portal for handicapråd.⁷
 - At Udlændinge- og Integrationsministeriet opfordrer alle landets kommuner til at tage aktivt stilling til oprettelsen af et integrationsråd i perioden 2018-2022.
 - At Udlændinge- og Integrationsministeriet i den kommende kommunale valgperiode 2018-2022 gennemfører en analyse af virkningerne af integrationslovens bestemmelser om integrationsråd og REM, herunder om målsætningerne med integrationsloven indfries, og om de redskaber, der stilles til rådighed for kommunernes indsats, fungerer efter hensigten, samt i forlængelse heraf om der er behov for evt. lovændringer.
-

På kommunalt plan rådgiver integrationsrådene kommunerne om den lokale integrationsindsats. På baggrund af rapporten anbefaler Institut for Menneskerettigheder:

ANBEFALINGER PÅ KOMMUNALT PLAN

- At alle landets kommuner tager stilling til spørgsmålet om nedsættelse af integrationsråd og gerne i dialog med arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner, civilsamfund og en bred repræsentation af etniske minoriteter.
 - At kommunerne ligestiller integrationsrådene med sammenlignelige råd som handicapråd og ældreråd, bl.a. hvad angår bistand til sekretariatsbetjening, høringsret og økonomiske forhold samt tilbyder introduktionskurser om den kommunale forvaltning og kommunens forventninger til integrationsrådets virksomhed.
 - At kommunerne medvirker til løbende at sætte dagsordenen for integrationsrådene, så rådernes rådgivning afspejler kommunalbestyrelsens fokus og behov.
-

NOTER

- 1 Bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område §24, stk. 7
- 2 Bekendtgørelse af lov nr. 474 om integration af udlændinge i Danmark af 1.7.1998 § 42, stk. 1.
- 3 Integrationsloven §42, stk. 2,
- 4 Integrationsloven §42, stk. 4,
- 5 Rådet for Etniske Minoriteter, Integrationsrådenes høringsret og økonomiske midler, 2004, Rapport kan ses her: <http://rem.dk/radet/publikationer/integrationsradenes-horingsret-og-okonomiske-midler>
- 6 Interviewpersonerne er udvalgt ud fra ønsket om geografisk og kønsmæssig spredning.
- 7 Link til socialstyrelsens portal for handicapråd <http://netvaerk.socialstyrelsen.dk/page3061.aspx>

Integration af flygtninge og indvandrere opleves som en stor udfordring i mange kommuner. Alligevel har kun 44 ud af landets 98 kommuner valgt at nedsætte et integrationsråd. Integrationsrådene består af repræsentanter fra kommunens etniske minoriteter og er især relevant for kommuner med større etniske minoritetsgrupper eller udfordringer med integration.

I denne rapport ser vi nærmere på integrationsrådenes arbejde samt de udfordringer, de møder. Rapporten er udarbejdet på baggrund af et spørgeskema, som er sendt ud til integrationsrådene samt en række kvalitative interviews med medlemmer af rådene.

Rapporten indeholder en række anbefalinger til Udlændinge- og Integrationsministeriet og landets kommuner.

Institut for Menneskerettigheder skal som Danmarks menneskerettighedsinstitution og ligebehandlingsorgan fremme og beskytte menneskerettigheder og ligebehandling i Danmark, blandt andet ved at gennemføre analyser og undersøgelser som denne og komme med anbefalinger til relevante myndigheder.